

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Commissie Financiën

Aan de voorzitters van de vaste en algemene
Kamercommissies

Plaats en datum: Den Haag, 10 februari 2021
Betreft: Behandeling van de jaarverantwoording over 2020 en de eerste suppletoire
begrotingen over 2021 in de commissies
Ons kenmerk: 2021Z02627/2021D05763

Geachte voorzitters,

In deze brief adviseert de vaste commissie voor Financiën u over de wijze van behandeling in uw commissie van de jaarverantwoording over 2020. Daarnaast informeert de commissie u over de inbrengtermijnen voor de Voorjaarsnota over 2021 en de eerste suppletoire begrotingen over 2021. Deze termijnen zijn op 9 februari 2021 door de Kamer vastgesteld (Kamerstuk 31428, nr. 15).

Advies over de behandeling van de jaarverantwoording

Op Verantwoordingsdag, woensdag 19 mei 2021, biedt de minister van Financiën de Tweede Kamer de jaarverslagen en de slotwetten over 2020 aan en overhandigt de president van de Algemene Rekenkamer de resultaten van het verantwoordingsonderzoek. Dit zijn belangrijke documenten in het licht van de controlerende taak en het budgetrecht van de Tweede Kamer. Met de aanbevelingen in deze brief wil de commissie Financiën, vanuit haar verantwoordelijkheid voor de rijksuitgaven, uw commissies ondersteunen bij de behandeling van de jaarverantwoording.

Ten aanzien van de behandeling van de jaarverantwoording adviseert de commissie Financiën aan de commissies een besluit te nemen over het volgende:

1. Departementale jaarverslagen en de bijbehorende rapporten van de Algemene Rekenkamer zo veel mogelijk te behandelen in een apart wetgevingsoverleg, waarbij ook expliciet aandacht wordt besteed aan het financieel beheer en de dechargeverlening.
2. Het aanstellen van één of meer rapporteurs die namens de commissie de kwaliteit van de verantwoordingsstukken onderzoeken. De ambtelijke staf is beschikbaar om de analyse van de stukken door de rapporteurs te ondersteunen.
3. Desgewenst kunnen commissies gebruik maken van het aanbod van de Algemene Rekenkamer om te zijner tijd een technische briefing te verzorgen over hun rapport(en).

De commissie Financiën nodigt het Centraal Bureau voor de Statistiek uit om op Verantwoordingsdag (woensdag 19 mei 2021) van 16.00u tot 17.00u een openbare technische briefing te verzorgen over de Monitor Brede Welvaart en de SDG's. Gezien de brede relevantie hiervan zijn alle Kamerleden welkom bij deze technische briefing.

In de bijlage bij deze brief treft u meer uitgebreide achtergrondinformatie aan over de behandeling van de jaarverantwoording.

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.fin@tweedekamer.nl

Informatie over de inbrengtermijnen voor de jaarverantwoording en de suppletoire begrotingen

Om te bevorderen dat de behandeling van de jaarverantwoording over 2020 en de eerste suppletoire begrotingen over 2021 vóór het zomerreces zijn afgerond, heeft de Kamer besloten tot de volgende inbrengdata:

1. Inbrengtermijn voor de verslagen over de slotwetten 2020 en voor de feitelijke vragen over de jaarverslagen van de ministers en de rapporten van de Algemene Rekenkamer: donderdag 27 mei 2021 te 14.00 uur.
Aan het kabinet en de Algemene Rekenkamer is verzocht de antwoorden uiterlijk dinsdag 8 juni 2021 bij de Kamer in te dienen.
2. Inbrengtermijn voor de verslagen over de eerste suppletoire begrotingswetten 2021: donderdag 10 juni 2021 te 14.00 uur.
Aan het kabinet wordt verzocht de antwoorden uiterlijk maandag 21 juni 2021 bij de Kamer in te dienen.

De commissie Financiën vraagt u eveneens om bij het vaststellen van data voor wetgevingsoverleggen rekening te houden met het feit dat de behandeling van de jaarverantwoording over 2020 en van de suppletoire begrotingen over 2021 voor het zomerreces dienen te zijn afgerond.

Hoogachtend,

De voorzitter van de vaste commissie voor Financiën,
J.Z.C.M. Tielen

De griffier van de vaste commissie voor Financiën,
A.H.M. Weeber

Aanbevelingen van de commissie Financiën inzake het plenaire Verantwoordingsdebat 2021 en de commissiebehandeling van de slotwetten en jaarverslagen 2020

A. Plenaire behandeling verantwoordingsstukken

De aanbieding van de verantwoordingsstukken

De formele aanbieding van de verantwoordingsstukken over de uitvoering van de rijksbegroting 2020 vindt plaats in de plenaire zaal op woensdag 19 mei 2021 om 10.15 uur. Dan biedt de minister van Financiën de slotwetten 2020, de jaarverslagen van de ministeries 2020 en het Financieel Jaarverslag Rijk 2020 met een korte toespraak aan in de plenaire vergaderzaal van de Tweede Kamer. Vervolgens zal de president van de Algemene Rekenkamer de Kamer kort toespreken over enkele hoofdlijnen van het verantwoordingsonderzoek van de Algemene Rekenkamer bij de jaarverslagen over 2020. Het formele aanbiedingsmoment om 10.15 uur wordt normaliter voorafgegaan door een gezamenlijk ontbijt van de Tweede Kamer met het college van de Algemene Rekenkamer, waartoe alle Kamerleden een uitnodiging ontvangen. Vanwege corona kan deze ontbijtbijeenkomst dit jaar geen doorgang vinden. Ook de jaarlijkse V-100 zal dit jaar geen doorgang vinden.

Het Verantwoordingsdebat

Het Verantwoordingsdebat met de demissionair minister-president, de demissionair minister van Financiën en de demissionair staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vindt plaats op woensdag 9 juni 2021. Op de agenda van dit debat over de beleidsresultaten van het jaar 2020 staan het Financieel Jaarverslag van het Rijk van de minister van Financiën, het Verantwoordingsonderzoek van de Algemene Rekenkamer en de Monitor Brede Welvaart en de SDG's, die wordt samengesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek en door de minister van Economische Zaken en Klimaat aan de Kamer wordt gestuurd. Om het Verantwoordingsdebat de aandacht te geven die het naar de mening van de commissie Financiën verdient, doet de commissie Financiën de aanbeveling dat de fractievoorzitters dit debat met de genoemde bewindslieden voeren.

In het debat zullen dit jaar twee thema's een belangrijke rol spelen:

- Voor de vierde keer zal het CBS dit jaar de Monitor Brede Welvaart en de SDG's opstellen, die op Verantwoordingsdag 2021 zal worden gepubliceerd. De Kamer kan deze betrekken bij het Verantwoordingsdebat en commissies bij hun behandeling van de jaarverslagen.
- De Kamer heeft al uitgesproken dat het thema 'de toepassing van artikel 3.1 van de Comptabiliteitswet 2016' het zogenaamde focusonderwerp voor de verantwoording over 2020 zal zijn. Dit aspect, ofwel de aandacht voor onderbouwing van wets- en beleidsvoorstellen die bij de Kamer worden ingediend, zal extra aandacht krijgen in het Financieel Jaarverslag van het Rijk.

B. Commissiebehandeling verantwoordingsstukken

Wetgevingsoverleggen (WGO's)

De commissie Financiën beveelt aan om de jaarverslagen en de bijbehorende rapporten van de Algemene Rekenkamer zo veel mogelijk te behandelen in aparte wetgevingsoverleggen (WGO's).

Rapporteurs

Het kabinet heeft herhaaldelijk toegezegd zich in te zetten voor een verbetering van de kwaliteit van jaarverslagen en begrotingen. De commissie Financiën beveelt de commissies aan om de kwaliteit van de verantwoordingsstukken (informatiegehalte, inzichtelijkheid, concreetheid, toepassing van artikel 3.1 van de Comptabiliteitswet¹, het gebruik van beleidsdoorlichtingen, afrekenbaarheid) in gezamenlijkheid goed te beoordelen.

Gedurende de afgelopen jaren is de aandacht in commissies voor de behandeling van verantwoordingsstukken toegenomen en is het min of meer de norm geworden dat iedere commissie daarvoor één of meer rapporteurs aanwijst die zich namens de commissie aan deze vraagstukken wijden. De ambtelijke staf is beschikbaar om de analyse van de stukken door de rapporteurs te ondersteunen.

¹ Zie ook het onderzoek naar de toepassing van artikel 3.1 van de Comptabiliteitswet 2016 door de rapporteurs Inzicht in Kwaliteit,

Commissies kunnen ook besluiten een rapporteur in te zetten op een specifiek thema dat van belang wordt geacht. Hiermee kan verdieping worden gezocht op een of meer onderdelen van het jaarverslag. De commissies worden aanbevolen tijdig thema's te benoemen die nader onderzocht worden.

Technische briefings door de Algemene Rekenkamer

De Algemene Rekenkamer biedt, zoals elk jaar, per jaarverslag een rapport aan met oordelen over de rechtmatigheid van de uitgaven in 2020 en het door het ministerie gevoerde financieel beheer. Daarnaast gaat de Algemene Rekenkamer in op de kwaliteit van de beleidsinformatie in het jaarverslag. In het verantwoordingsonderzoek 2020 schenkt de Algemene Rekenkamer in het bijzonder aandacht aan de rechtmatigheid van de steunmaatregelen in verband met de coronacrisis. Daarnaast doet zij rijksbreed verdiepend onderzoek naar informatiebeveiliging en ICT-beheer, met specifieke aandacht voor thuiswerken. Meer informatie is te vinden op de [website](#) van de Algemene Rekenkamer. Desgewenst kan de commissie op basis van de rapporten van de Algemene Rekenkamer besluiten om een technische briefing te vragen. Indien een commissie een nadere toelichting wenst, kan zij via de griffier van de commissie het verzoek doen aan de Algemene Rekenkamer een briefing te verzorgen over hun rapport(en).

Dechargeverlening

Het sluitstuk van de begrotingscyclus is de goedkeuring van de slotwetten en de dechargeverlening voor het gevoerde financieel beheer aan de desbetreffende ministers aan de hand van de betrokken jaarverslagen.

De commissie Financiën adviseert de commissies om bij de behandeling van de jaarverslagen in wetgevingsoverleggen expliciet aandacht te besteden aan het financieel beheer en aan de dechargeverlening. Zoals gebruikelijk zal de commissie Financiën de Kamer voor de stemming over de slotwetten per brief informeren over de uitkomsten van de behandeling van de jaarverslagen en de slotwetten en adviseren over de dechargeverlening. Ten behoeve van deze brief verzoekt de commissie Financiën om bijzonderheden bij de behandeling van de jaarverslagen en slotwetten uiterlijk vrijdag 25 juni 2021 kenbaar te maken via de commissiestaf.

Overdracht nieuwe Kamer

Tussen Verantwoordingsdag 2021 en het zomerreces is het aan een nieuwe Tweede Kamer om de jaarverslagen van het huidige (demissionaire) kabinet te beoordelen. Het is van groot belang voor de controlerende functie van de Kamer dat alle (nieuwe) Kamerleden en medewerkers op de hoogte zijn van de verschillende stadia van de begrotingscyclus en aspecten van Verantwoorden en Begroten. De commissie Financiën heeft een voortrekkersrol bij de zorg voor voldoende kennis en kunde op dit terrein.

Verantwoordingsdag 2021 volgt snel op de installatie van de Tweede Kamer in haar nieuwe samenstelling. Dit is voor de commissie Financiën aanleiding om Kamerleden, tijdens hun inwerkperiode, op een veelomvattende en aansprekende wijze in aanraking te brengen met de verschillende processen en partners in de begrotingscyclus. Om dit mogelijk te maken organiseert de commissie, met medewerking van de verschillende 'partners' in deze cyclus, een 'kick-off evenement Begroten en Verantwoorden' te organiseren in de week voorafgaand aan Verantwoordingsdag 2021.